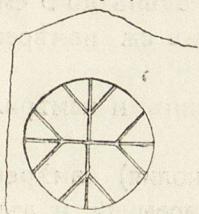

З Н А Ц И.

Въ долмени рѣдко се срѣщатъ знаци.

Знаци въ видъ на дълбани трапчинки, за които не може да се опредѣли дали сѫ направени при построяването на долмена или сѫ отъ после, се срѣщатъ въ Сакарските долмени: въ скалния долменъ Евджикъ (Бонч. 695; Пам. 17.), въ становития камъкъ до сѫщия долменъ, върху покривния камъкъ на долмена „Узунъ-баба“ (Бонч. 689.), върху единъ отъ долменитѣ на „Полѣнитѣ“, и надъ отвора на долмена въ Широки трапъ (Бонч. 672); при долмена на Срѣдния рѣтъ, въ покривния му камъкъ, има неправилна окрѫжностъ (радиусъ ск. 0·5 м.) и дупка въ срѣдата (Бонч. 671).

Особенъ знакъ се намира въ долмена до Стойовата круша¹⁾: крѫгла форма съ диам. 0·39 м. раздѣленъ съ хоризонталенъ и верти-

Фиг. 47.

каленъ диаметъръ на 4 части; краищата на радиусите сѫ украсени съ по две симетрични рѣзки (фиг. 47.)

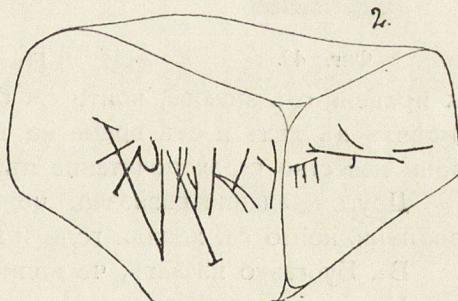
Въ областъта на Сакарските долмени, въ Курчанска курия, на югъ отъ с. Главанъ е билъ намѣренъ простъ гранитенъ камъкъ съ особени знакове (фиг. 48).²⁾

РАЗКОПАВАНИЯ.

Долменитѣ не сѫ били систематично разкопавани. Изследвани сѫ само нѣколко отъ тѣхъ; много обаче сѫ разкопани и разрушени отъ иманяри.

При разкопаването на единъ долменъ до с. Голѣмъ Дервентъ (Казълагашка околия) били намѣрени на дѣното му следи отъ огнище, глинено гърненце съ една дрѣжка отъ приста направа, единъ стѣклъленъ синецъ съ дупчица за нализване, части отъ човѣшки кости и челюсть на малко куче.³⁾

Въ единъ долменъ до с. Гердеме (Харманлийска околия) били намѣрени подъ плочите на дѣното на долмена: частъ отъ човѣшки черепъ и други кости зелени сали на едно място вѣроятно отъ допиране на меденъ предметъ, виждани частици и една черна черепица, украсена съ редове бучени точки. Тѣлата сѫ били положени, върху скална почва, 0·2 м. подъ земята.

Фиг. 48.

¹⁾ Сакаръ-Планина, стр. 23, фиг. 9. стр. 89.

²⁾ Сакаръ-планина, стр. 24, фиг. 3.

³⁾ Сакаръ-планина, стр. 14.